

Casusbeschrijving horende bij opdracht (deel)rapportage schrijven

Beoordelingsstandaard

Beschrijving beroepstaak 2: begeleiden van leerlingen

Fase 1:

Als begeleider van leerlingen herken je verschillen tussen leerlingen en probeer je hier je onderwijsaanbod en/of je pedagogisch handelen op af te stemmen. Je geeft zo nu en dan feedback op de taak of op het leerproces van leerlingen waarbij je van een aantal leerlingen aangeeft welke ontwikkeling je ziet. Je staat open voor leerlingen met eigen opvattingen en je kunt vanuit persoonlijke standpunten en overtuigingen handelen met het doel dat kinderen waarden en normen bij je opmerken en zich aan jou kunnen spiegelen.

Fase 2a:

Bij het begeleiden van leerlingen geef je hen de ruimte om eigen opvattingen naar voren te brengen. Je stimuleert uitwisseling van kennis, strategieën en oplossingen tussen leerlingen. Je geeft geregeld feedback op het leerproces van de leerlingen waarbij je hen zo nu en dan stimuleert om een actieve rol in het eigen leerproces aan te nemen. Je analyseert de groeps sfeer en kunt daarop inspelen. Je hebt aandacht voor de ontwikkeling van zelfvertrouwen, zelfkennis en zelfrespect van de leerlingen.

Indicatoren beroepstaak 2:

2. Begeleiden van leerlingen (fase 1)
2.1 realiseert een veilig leef- en leerklimaat werkklimaat waarin fouten maken onderdeel is van het leerproces en leerlingen elkaar respectvol behandelen
2.2 stimuleert positieve interactie tussen leerlingen
2.3 sluit aan bij de ontwikkelingsfase en tempo van de leerlingen
2.4 geeft ontwikkelingsgerichte feedback
2.5 houdt rekening met de eigenheid van leerlingen op cultureel, sociaal, emotioneel vlak
2.6 heeft zicht op leer-, opvoedings- en ontwikkelingsvraagstukken
2.7 toont enthousiasme en nieuwsgierigheid
2.8 zorgt ervoor dat leerlingen zich gezien en gehoord voelen
2.9 spreekt leerlingen op verschillende manieren aan om gewenst gedrag te bevorderen
2.10 zorgt voor een leersituatie waarin alle leerlingen een eigen inbreng kunnen hebben en in een ontspannen sfeer kunnen werken
2.11 signaleert leervragen en leerproblemen en reageert daarop
2.12 legt aan de leerlingen uit vanuit welke waarde en/of norm hij pedagogisch handelen legitimeert
2.13 motiveert leerlingen om zelfstandig taken uit te voeren en zelfstandig aan het werk te gaan
2.14 ondersteunt het leerproces door gerichte feedback

2. Begeleiden van leerlingen (fase 2a)
2.15 stimuleert uitwisseling tussen leerlingen ten behoeve van het leren
2.16 geeft feedback op de taak die leerlingen uitvoeren
2.17 geeft feedback op het leerproces van de leerlingen
2.18 stimuleert leerlingen om een actieve rol in hun eigen leerproces aan te nemen
2.19 analyseert de groeps sfeer
2.20 draagt bij aan de ontwikkeling van de groeps sfeer
2.21 benut de eigen inbreng van de leerlingen
2.22 besteedt bewust aandacht aan ontwikkeling van zelfvertrouwen, zelfkennis en zelfrespect

Casusbeschrijving STARRT op praktijksituatie

Situatiebeschrijving
<p>In de ochtend komen de kinderen binnen. Ik heb een groep 4 van 24 kinderen waarbij kind J redelijk nieuw is in de groep.</p> <p>Bij binnenkomst geef ik alle kinderen een hand. Dit doe ik om even persoonlijk contact te maken zodat ik kan checken hoe het met ze gaat. Bij ons in de klas is de afspraak dat de kinderen bij binnenkomst op hun plaats gaan zitten en eerst 10 min in stilte gaan lezen. Daarna volgt de dagopening waarbij ik vertel wat we die dag gaan doen.</p>
Taak (indicatoren)
Ik start de dag zelfstandig op, zonder de aanwezigheid van de klassenleerkracht.
Actie
<p>Vanaf 8.20 uur gaan de schooldeuren open. Ik zorg dat ik dan bij de deur sta, zodat ik kan zien hoe de kinderen binnenkomen en eventueel ook kort ouders kan spreken als er wat aan de hand is. Omdat ik groep 4 heb komen niet alle ouders altijd mee naar binnen, maar ze doen dat wel wanneer zij mij wat moeten vertellen.</p> <p>De afspraken in de school zijn dat je niet rent op de gang. Dit hou ik in de gaten terwijl ik bij de deur sta. Ik vind het belangrijk om kinderen gelijk op een positieve manier op hun gedrag te wijzen als ze de school binnenkomen, zodat ze duidelijk weten wat er van hun verwacht wordt. Ik heb eerder gemerkt dat wanneer ik zorg dat de kinderen op de gang al rustig zijn en zo de klas binnen gaan, ik veel fijner aan de dag kan.</p> <p>Een aantal kinderen komt tegelijk binnen waarvan sommige kinderen rustig lopen en sommige kinderen zich gedragen alsof ze nog op het schoolplein aan het spelen zijn. Ik zeg tegen de kinderen die rustig naar de kapstok lopen dat ik het fijn vind om te zien dat ze zich aan de regels van de school houden. De andere kinderen reageren hier ook op en houden op met uitgebreid te stoeien. Als ze even later één voor één mij een hand geven bij binnenkomst, vertel ik hen dat ik het fijn vond dat ze hun gedrag aan hun omgeving aanpasten. Ik zie dat ze blij zijn om dat te horen. Ik geef de kinderen een hand zodat ik gelijk polshoogte krijg van wat hun staat is van die dag. Ik heb dat meegenomen vanuit mijn werk op de BSO. Daar miste ik een duidelijk contactmoment aan het begin van de middag, waardoor ik het handen geven invoerde. Dat beviel mij ontzettend goed, vandaar dat ik het hier ook inzet. Ik kan zo elk kind even persoonlijk aandacht geven aan het begin van de dag.</p> <p>Als het bijna half 9 is zitten de meeste kinderen al op hun stoel een met een boek, een aantal zijn al aan het lezen. Ik benoem naar de hele klas dat het bijna half negen is en dat ik verwacht dat dan iedereen op zijn of haar stoel zit om een boek te lezen. Waarbij ik ook het aantal kinderen dat al keurig aan het lezen is. Hier noem ik ook specifiek kind J, hij is nu rustig op zijn stoel aan het lezen maar de dag ervoor moest ik hem vaak waarschuwen. Ik wil graag de dag positief met hem beginnen waardoor ik ervoor kies hem gelijk een compliment te geven voor het klaar zitten.</p> <p>Om half negen doe ik de deur dicht en geef ik aan dat de 10 min lezen nu ingaan. De kinderen zitten rustig, behalve kind R. Ze zit te wiebelen op haar stoel en kijkt wat ongelukkig. Ik ga naar haar toe om te vragen wat er scheelt. Ze heeft veel moeite met lezen en vindt haar boek niet leuk. Ik ga samen met haar in de boekenkast een boek zoeken wat iets makkelijker te lezen is, zodat ze het sneller begrijpt. Ondertussen steekt kind A zijn vinger op. Hij gebaart naar mij dat hij ook zijn boek wil ruilen. Ik haal hem naar mij toe, vraag hem waarom hij zijn boek wil ruilen en stem toe wanneer hij aangeeft dat hij het boek uitheeft. Ik stel ook nog kort een paar vragen over het boek, en vraag aan hem of hij de klas iets over het boek wil vertellen. Dat wil hij wel.</p> <p>Als de 10 min voorbij zijn, vertel ik de klas dat zij netjes stil gelezen hebben. Ze mogen hun boek wegstoppen en even met de armen bij elkaar naar mij kijken. Ik vertel dat kind A zijn boek uit</p>

heeft en dat hij daar eerst even over gaat vertellen. Dit doen wij vaker in de klas, dat doe ik om de nieuwsgierigheid van de kinderen naar boeken te stimuleren. Daarnaast is het een goede oefening om te leren spreken voor de groep. Ik vraag aan kind A of hij voor de klas wil staan om te vertellen, of dat hij liever blijft zitten. Hij geeft aan liever te blijven zitten en vertelt over zijn boek. Hij begint een beetje twijfelend, maar als een klasgenootje haar vinger opsteekt, kind A haar een beurt geeft en vraagt wat hij het leukste personage vond, komt kind A helemaal los. De kinderen luisteren geboeid en stellen vragen. Kind J is ondertussen erg aan het rommelen en aan het wiebelen. Om niet gelijk weer in de modus van de dag ervoor te komen, negeer ik het eerst maar dit helpt niet. Omdat alle kinderen naar kind A aan het luisteren zijn, loop ik even naar hem toe en spreek ik hem zachtjes aan op zijn gedrag.

Dit helpt even maar dan begint hij weer opnieuw. Ik kijk hem aan en schrijf zijn eerste letter op het bord. Hij weet dat dit betekent dat hij een eerste waarschuwing krijgt. Ook dit helpt maar heel even. Als kind A is uitgesproken en ik vertel wat we die dag gaan doen, roept J door de klas. Ik spreek duidelijk uit dat we dit niet doen maar dat hij zijn vinger op moet steken, en geef hem een tweede waarschuwing. Om hem uit de situatie te halen, laat ik hem helpen met het uitdelen van de rekenschriften.

Resultaat

Doordat de ochtend volgens een vast patroon begint, weten de kinderen wat ze kunnen verwachten en wat ik van hen verwacht. Ik heb gemerkt dat dat veel rust brengt bij de kinderen en daardoor ook in de hele klas. Daarnaast geeft zo'n rustige start mij de tijd alle kinderen even aandacht te geven, waar ik erg blij mee ben. Ze voelen zich gelijk gezien en gehoord en daar heb ik de rest van de dag profijt van.

Ik geef de kinderen veel autonomie door ze zelf vragen te laten stellen aan hun mede-leerling. Kind A gaf ook zelf de beurten. Ik merk dat dat de kinderen erg goed doet en dat ze hier veel zelfvertrouwen van krijgen.

Reflectie

Als ik terugkijk op deze situatie ben ik erg tevreden met het binnenkomstritueel dat ik heb gecreëerd met mijn groep. Doordat het nu zo duidelijk is en ik alle tijd voor de binnenkomst neem, geeft het de kinderen ontzettend veel rust, en mij ook. Daar ben ik heel blij mee, het geeft mij het gevoel dat ik alle kinderen even kan zien. Eerst had ik vaak het gevoel dat ik aan het eind van de ochtend pas wist hoe het met iedereen ging en dan was het af en toe te laat om daarop te reageren en nu weet ik dat op tijd en heb ik alle tijd om met kinderen in gesprek te gaan als dat nodig is.

Waar ik in deze situatie minder tevreden over was, was mijn aanpak voor kind J. Hij was mij en aan het uitdagen en ik wist niet goed hoe ik adequaat op hem kon reageren, waardoor hij voor veel onrust zorgde. Als ik terugkijk op de situatie zou ik hem misschien een duidelijke taak geven vanaf het begin. Hij is redelijk nieuw en voelt zich volgens mij nog niet zo op zijn gemak in de groep. Ik weet dat hij ook in de thuissituatie veel aandacht vraagt. Hij is geadopteerd. Er is op dit moment onderzoek gaande naar mogelijke oorzaken van zijn gedrag. Uit mijn studie pedagogiek weet ik dat geadopteerde kinderen meer moeite kunnen hebben met zich veilig voelen. Mogelijk is dat ook hier aan de hand. De school zal hier binnenkort meer informatie over krijgen. Maar het zou nu al helpen als ik mijn leerkrachtgedrag afstem op zijn behoefte aan veiligheid. Misschien zou het helpen als ik hem een vast maatje zou geven voor de eerste weken, of vaste taken. Zodat hij een duidelijke rol heeft in de groep.